

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: T. P.**, zastoupený JUDr. Petrem Kočím, Ph.D., advokátem se sídlem Opletalova 1535/4, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ředitelky kanceláře ministra vnitra ze dne 7. 4. 2015, č. j. MV-17239-5/KM-2015, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 41/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu

[1] Návrhem ze dne 6. 2. 2016, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 12. 2. 2016, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Po zdejších soudu se navrhovatel domáhal toho, aby určil lhůtu, v níž má Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) vydat rozhodnutí o navrhovatelově žalobě vedené pod sp. zn. 3 A 41/2015 nebo nařídít jednání ve věci.

[2] Navrhovatel uvedl, že v řízení vedeném pod sp. zn. 3 A 41/2015 městský soud již více než půl roku neučinil žádný procesní úkon. Navrhovatel má za to, že mnohé soudy modifikují právo na projednání věci bez průtahů a v přiměřené lhůtě tak, že je chápou jako právo na projednání v pořadí došlých věcí. Tento výklad však považuje za chybný, neboť protiústavní je již samotná existence průtahů v řízení bez ohledu na to, čím je tento stav objektivně způsoben. Jak již mnohokrát judikoval Ústavní soud, je odpovědností státu, aby své soudnictví zorganizoval takovým způsobem, aby uvedenému ústavnímu imperativu dostál.

II. Vyjádření městského soudu

[3] Městský soud uvedl, že již učinil všechny potřebné úkony předcházející vlastnímu projednání a rozhodnutí věci. Považuje však za nezbytné zdůraznit, že zachovává pravidlo, že soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém došly (§ 56 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“).

Navrhovatelova věc není věcí, která by se projednávala přednostně dle § 56 odst. 3 s. ř. s., přičemž jí předchází věci, které městskému soudu napadly dříve.

III. Podstatný obsah spisu městského soudu

[4] Dne 8. 4. 2015 městský soud obdržel navrhovatelovu žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 4. 2015, č. j. MV-17239-5/KM-2015, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky ze dne 26. 2. 2015, č. j. PPR-37191-11/ČJ-2014-990140. Policie České republiky svým rozhodnutím částečně odmítla poskytnout informaci v podobě pokynu policejního prezidenta č. 250/2013 ze dne 3. 12. 2013 o identifikačních úkonech. Pokynu se navrhovatel domáhal na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Policie České republiky žádaný pokyn navrhovateli poskytla, ovšem bez částí specifikovaných v rozhodnutí o částečném odmítnutí informace.

[5] Městský soud navrhovatele usnesením ze dne 20. 4. 2015 vyzval k úhradě soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč. Současně jej poučil o možnosti namítat podjatost soudců a vyzval jej ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Dne 11. 5. 2015 městský soud obdržel navrhovatelovo podání s vylepenými kolkovými známkami v hodnotě 3 000 Kč.

[6] Následně městský soud dne 13. 5. 2015 zaslal žalovanému žalobu a vyzval jej k vyjádření k žalobě a předložení správního spisu, k čemuž určil lhůtu jednoho měsíce od doručení výzvy. Současně žalovaného poučil o možnosti namítat podjatost soudců a vyzval jej ke sdělení, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Dne 5. 6. 2015 městský soud obdržel od žalovaného vyjádření k žalobě a dne 10. 6. 2015 obdržel i správní spis. Vyjádření žalovaného zaslal na vědomí navrhovateli, který je obdržel dne 17. 6. 2015. Navrhovatel poté dne 24. 6. 2015 městskému soudu doručil svou repliku k vyjádření žalovaného.

[7] Dne 8. 2. 2016 městský soud obdržel návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který dne 10. 2. 2016 odeslal Nejvyššímu správnímu soudu společně se spisovým materiálem.

IV. Hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[9] V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

[10] Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu v souladu s § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

[11] Postupu soudu při projednávání a rozhodování věci se týká též § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož je v daném ohledu určující pořadí, v jakém věci soudu došly. To neplatí, jsou-li zde závažné důvody pro přednostní projednání a rozhodnutí věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou uvedeny návrhy a žaloby, které je třeba projednat přednostně. Navrhovatelova věc podle daných ustanovení nespadá pod přednostní režim projednání.

[12] Nejvyšší správní soud při posuzování návrhů na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které požadují vydání rozhodnutí, jímž se řízení končí, přihlíží k pravidlům pro projednání věci vyjádřeným v § 56 s. ř. s. Základní pravidlo vyjádřené v § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož se věci projednávají v pořadí, v jakém došly, je promítnutím ústavní zásady rovnosti (čl. 1 Listiny základních práv a svobod).

[13] Za porušení práva na projednání věci bez zbytečných průtahů pak Nejvyšší správní soud nepovažuje samotnou skutečnost, že soud, vůči němuž návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu směřuje, učinil v přiměřených lhůtách všechny přípravné úkony, které musí předcházet rozhodnutí věci, ale ve věci stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci napadlé dříve. Podstatné však je, aby v tomto stavu soud neudržel řízení po příliš dlouhou dobu, což se posuzuje dle kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, tj. s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu. Jde o kritéria vycházející z judikatury Evropského soudu pro lidská práva.

[14] V případě, že nelze posuzovanou délku řízení s ohledem na popsaná kritéria nadále tolerovat, není možné návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítnout s odkazem na § 56 odst. 1 s. ř. s. a odůvodněním, že soud stále rozhoduje věci napadlé dříve než ta, které se týká návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Ochranu práva na projednání věci bez zbytečných průtahů totiž nelze odmítnout s poukazem na to, že práva někoho jiného jsou porušována ještě více. Zde se pak uplatní názor Ústavního soudu, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“; viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

[15] Navrhovatel nijak nezpochybnil to, že městský soud projednává a rozhoduje věci napadlé dříve než jeho žaloba ze dne 7. 4. 2015.

[16] Co se týče jednotlivých kritérií posuzování návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, uvádí zdejší soud následující. Obsah předloženého spisu městského soudu rekapitulovaný v bodech [4] až [6] shora svědčí o tom, že městský soud v přiměřených lhůtách činil přípravné úkony, které musí předcházet rozhodnutí o žalobě. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by v daném ohledu městský soud nepřínzivě přispěl k délce řízení. Přípravné úkony začal soud činit v logickém sledu krátce po obdržení žaloby.

[17] Z hlediska postupu samotného navrhovatele lze zmínit, že společně s podáním žaloby nebyl zaplacen soudní poplatek. Městský soud tak byl nucen navrhovatele vyzývat ke splnění poplatkové povinnosti. Zdejší soud konstatuje, že nesplnění poplatkové povinnosti přímo při jejím vzniku, ale až na výzvu soudu, je sice postup navrhovatele mající schopnost negativně ovlivnit délku řízení. V posuzované věci však byl dopad této skutečnosti naprosto okrajový. Nejvyšší správní soud pak neshledal žádný jiný postup navrhovatele, který by prodlužoval délku řízení.

[18] Ve vztahu k významu věci se samotný navrhovatel nevyjádřil k tomu, za jak významnou tuto věc pro sebe považuje a proč. Z objektivního hlediska pak Nejvyšší správní soud na posuzovanou věc hledí jako na méně významnou. Byť zdejší soud nehodlá nijak zpochybňovat práva garantovaná zákonem o svobodném přístupu k informacím, nemůže přehlížet skutečnost, že navrhovatelově žádosti o informace bylo částečně vyhověno, tj. nedostalo se mu pouze části žádané informace.

[19] Dále lze uvést, že jde o věc spíše méně složitou. V žalobě navrhovatel namítl, že nerozumí úvaze žalovaného, že z faktu, že požadovaný pokyn policejního prezidenta č. 250/2013 obsahuje popis zpracování osobních informací, lze dovozovat důvod pro jeho neposkytnutí, a to i s ohledem na interní charakter požadované informace – pokynu policejního prezidenta. Městskému soudu tak byl předložen pouze úzký okruh právních otázek, a to ve věci, v níž se nejvíce potřebuje rozsáhlého dokazování.

[20] Délka řízení před městským soudem v době rozhodování zdejšího soudu činí necelých 11 měsíců. Posouzení žádného z kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích zdejší soud nevedlo k závěru, že by navrhovatel byl zkrácen na svém právu na projednání věci v přiměřené lhůtě.

[21] Povaha okolností nynějšího případu Nejvyšší správní soud nepřesvědčila o nutnosti odchýlit se od obecněji vyjádřeného náhledu v usnesení ze dne 8. 9. 2004, č. j. Aprk 1/2004 - 58 (publ. pod č. 420/2004 Sb. NSS, dostupném též z www.nssoud.cz). V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že pokud soud učinil veškeré nezbytné procesní úkony pro přípravu rozhodnutí ve věci samé a napadlé věci vyřizoval zásadně v pořadí, v jakém mu byly doručeny, není možno v pouhé skutečnosti, že z důvodu projednávání a rozhodování přednostních návrhů na zahájení řízení a starších věcí nenařídil jednání či nerozhodl ve věci mladší jednoho roku, důvodně spatřovat průtahy v řízení. Závěry citovaného rozhodnutí přitom zdejší soud ve své judikatuře setrvale zachovává.

[22] Pro určité, byť hrubé, srovnání je možno též zmínit, že Ústavní soud v nálezu ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. IV. ÚS 466/97 (publikovaném jako N 38/10 SbNU 251, dostupném též z <http://nalus.usoud.cz>), konstatoval ve vztahu k délce řízení v obchodní věci, v níž se žalobkyně domáhala zaplacení částky 53 550 německých marek, že „[d]oba jednoho a tři čtvrtě roku by sama o sobě stěžejí vybočovala z rámce *‘přiměřené lhůty’* [...]“. Důvodem pro zásah Ústavního soudu v citované věci bylo vskutku dlouhodobé prodlévání s činěním přípravných úkonů (což je zásadní rozdíl od nynější věci), nikoli samotná délka řízení.

[23] Nejvyšší správní soud tak shrnuje, že návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu neshledal důvodným, proto jej dle § 174a odst. 7 *in fine* zákona o soudech a soudcích zamítl.

V. Náklady řízení

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, byl-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu